

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะ เป็นการ เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยของการวิจัยครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดในการเสนอ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์กิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1. ขั้นพัฒนากรอบการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2. ขั้นดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1. ขั้นพัฒนากรอบการวิจัย

1.1 ศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมที่ควรจะมีสำหรับสังคมไทยในปัจจุบัน

โดยรวบรวมจากเอกสาร วารสาร ตำรา และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ อันได้แก่

1.1.1 พระบรมราโชวาทในรัชกาลปัจจุบัน

1.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมในพระพุทธศาสนา

1.1.3 นโยบาย คำขวัญ เอกสารของทางรัฐบาล

1.1.4 เอกสารของสถาบันที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี

จริยธรรมของไทย

1.1.5 บทความ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของบุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับ
ของคนในสังคม

1.1.6 งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

- 1.1.7 หลักสูตรประถมศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1.2 รวบรวมคุณลักษณะทางจริยธรรมจากการศึกษาในข้อ 1.1 โดยรวบรวม
ลักษณะที่คล้ายคลึงกันเข้าด้วยกัน ศึกษาความหมายในแต่ละคุณลักษณะ รวบรวมคุณลักษณะทาง
จริยธรรมได้ทั้งสิ้น 21 ประการ

1.3 สร้างแบบพิจารณาคุณลักษณะทางจริยธรรม เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้าน
จริยธรรม ใช้พิจารณาความสมบูรณ์ ความถูกต้อง ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

แบบพิจารณาคุณลักษณะทางจริยธรรม (ดูในภาคผนวก) แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

- 1.3.1 คำชี้แจง ในส่วนนี้จะกล่าวถึงความเป็นมาของคุณลักษณะทาง
จริยธรรมที่ปรากฏและคำแนะนำในการใช้แบบพิจารณา
คุณลักษณะทางจริยธรรม
- 1.3.2 การพิจารณาคุณลักษณะทางจริยธรรม ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะ
21 ประการ ที่ต้องการให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นด้วย
หรือไม่เห็นด้วย พร้อมทั้งให้เหตุผล ข้อเสนอแนะ
- 1.3.3 การพิจารณาความหมายในแต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมว่า
เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ถ้าสมควรปรับปรุงควรเป็นเช่นไร
พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ
- 1.3.4 การเพิ่มเติมคุณลักษณะทางจริยธรรม ในทัศนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
ทางด้านจริยธรรมในแต่ละท่าน พร้อมความหมายและเหตุผล
ประกอบ

1.4 นำแบบพิจารณาคุณลักษณะทางจริยธรรม ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจริยธรรม
จำนวน 29 ท่าน (ดูในภาคผนวก) พิจารณาและให้ข้อคิดเห็นครั้งที่ 1

เกณฑ์พิจารณาคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจริยธรรม

1. เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับจริยธรรม มีผลงานทางการเขียนบทความ ดำรง

ตลอดจนการอภิปราย

2. เป็นบุคคลที่สนใจและแสดงออกให้เห็นถึงความพยายามที่จะพัฒนาจริยธรรม โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมการอภิปราย กิจกรรมพัฒนาชุมชน กิจกรรมบำเพ็ญตน เพื่อสาธารณประโยชน์ เป็นต้น

3. เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจริยธรรม เช่น การวิจัย การวิเคราะห์ การวิจารณ์บทความ เป็นต้น

4. เป็นบุคคลที่มีความสนใจ และให้ความร่วมมือในการออกแบบพิจารณาคุณลักษณะทางจริยธรรม

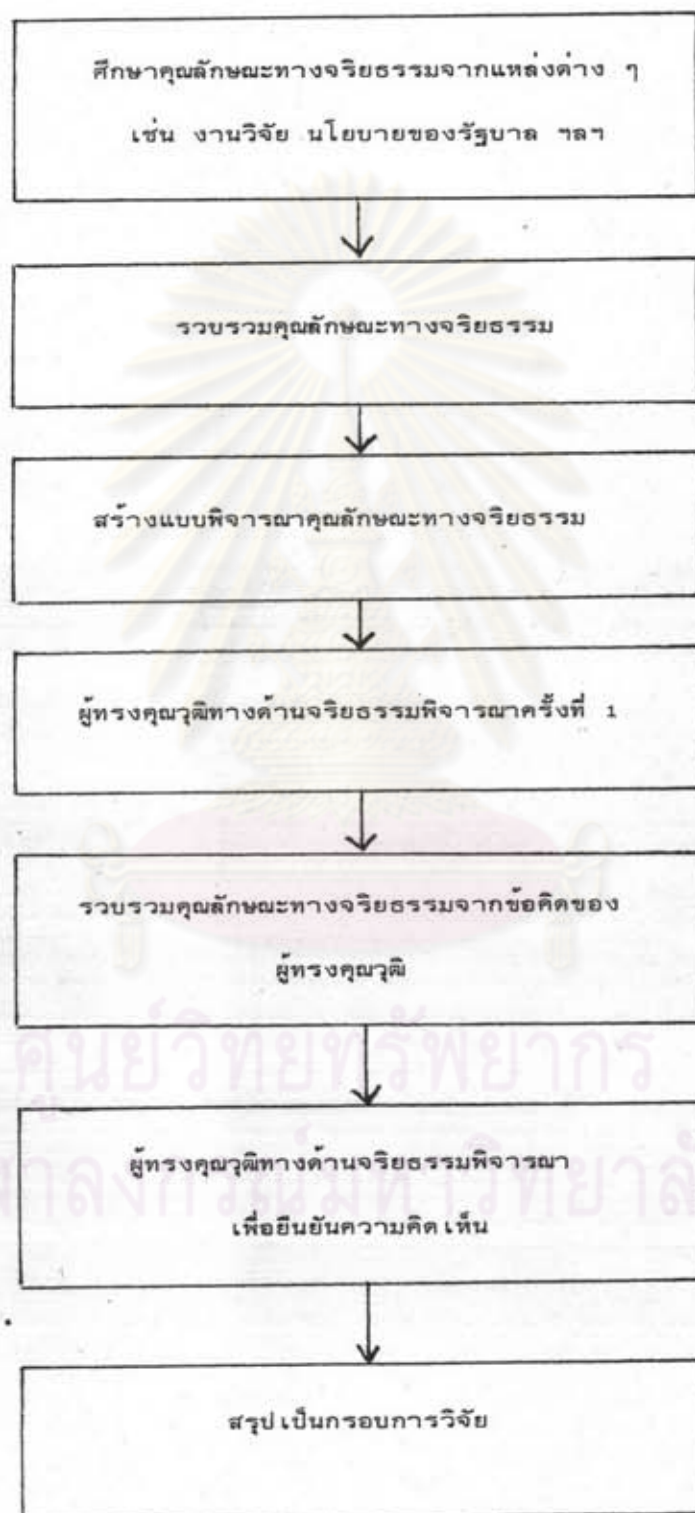
1.5 รวบรวมคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจริยธรรมในชั้น 1.4 มาสรุปภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.6 นำคุณลักษณะทางจริยธรรมที่รวบรวมได้ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจริยธรรมพิจารณาอีกครั้ง เพื่อยืนยันความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1.7 นำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจริยธรรม มาสรุปเป็นแบบการวิจัย ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งปรากฏคุณลักษณะทางจริยธรรมเพิ่มเติมอีก 3 ประการ รวมทั้งสิ้น 24 ประการ ดังแผนภูมิที่ 1 หน้า 43

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 1 การดำเนินงานขั้นตอนการรอบการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2. ขั้นตอนการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา รวมทั้งสิ้น 2,217 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ หัวหน้าหมวดกิจกรรม และแหล่งข้อมูลได้แก่ คู่มือการจัดกิจกรรมบังคับ ซึ่งประกอบด้วย

- คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี
- คู่มือการจัดกิจกรรมยุวภาษา
- คู่มือการจัดกิจกรรมผู้นำเพื่อประโยชน์

2. ตัวอย่างประชากรคือ โรงเรียนทั้งสิ้น 2,217 โรงเรียน สุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้ตารางสุ่มของ Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan (1970: 607-610) ได้ตัวอย่างประชากร 327 โรงเรียน แล้วเทียบสัดส่วนเป็นจำนวนโรงเรียนที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคภูมิศาสตร์ และขนาดของโรงเรียน

3. ผู้ให้ข้อมูลคือ หัวหน้าหมวดกิจกรรม 327 คน

4. คำนวณหาตัวอย่างประชากร แยกตามภาคภูมิศาสตร์และขนาดโรงเรียนได้จำนวนโรงเรียนที่ศึกษา ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้คือ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนตัวอย่างประชากร แยกตามภาคภูมิศาสตร์และขนาด

ภาคภูมิศาสตร์	ขนาด				รวม
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	ขนาดกลาง	เล็ก	
กลาง	12	19	28	40	99
ใต้	2	6	15	24	47
เหนือ	2	6	18	34	60
ตะวันออกเฉียงเหนือ	5	9	42	65	121
รวม	21	40	103	163	327

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบวิเคราะห์เอกสารและแบบสอบถาม

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร เพื่อการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมบังคับ ซึ่งประกอบด้วยคู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี คู่มือการจัดกิจกรรมยุวกาชาด และคู่มือการจัดกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์

2. แบบสอบถาม เป็นคำถามถามหัวหน้าหมวดกิจกรรม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open Ended)

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open Ended)

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมนักเรียน โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open Ended)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. นำกรอบจริยธรรมที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งได้จากขั้นตอนที่ 1 มาสร้างแบบวิเคราะห์กิจกรรมบังคับ และแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ซึ่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพโรงเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมคุณลักษณะทางจริยธรรม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับคุณลักษณะทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมนักเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ

2. นำแบบวิเคราะห์กิจกรรมบังคับ และแบบสอบถามเพื่อการวิจัยที่สร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

3. ปรับปรุงแก้ไข แบบวิเคราะห์กิจกรรมบังคับ และแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

วิธี เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีหนังสือราชการจากผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร และให้โรงเรียนเก็บรวบรวมแบบสำรวจส่งคืนให้ทางไปรษณีย์

จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 327 โรงเรียน จำนวน 327 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมา 270 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.57 และเป็นแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ 268 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.96

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและที่ได้รับคืน จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์และขนาดของโรงเรียน

ภาคภูมิศาสตร์	ขนาดโรงเรียน		ใหญ่พิเศษ		ใหญ่		กลาง		เล็ก		รวม	
	ส่งไป	ได้รับคืนและ สมบูรณ์	ส่งไป	ได้รับคืนและ สมบูรณ์	ส่งไป	ได้รับคืนและ สมบูรณ์	ส่งไป	ได้รับคืนและ สมบูรณ์	ส่งไป	ได้รับคืนและ สมบูรณ์	ส่งไป	ได้รับคืนและ สมบูรณ์
กลาง	12	9	19	17	28	22	40	33	99	81		81.82
ใต้	2	2	6	4	15	12	24	18	47	36		76.60
เหนือ	2	2	6	5	18	14	34	29	60	50		83.33
ตะวันออกเฉียงเหนือ	5	4	9	8	42	36	65	53	121	101		83.47
รวม	21	17	40	34	103	84	163	133	327	268		81.96

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์เอกสาร

ในคู่มือการจัดกิจกรรมบังคับทั้ง 3 เล่ม ประกอบด้วย เนื้อหาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1-3 แบ่งออกเป็นลำดับในแต่ละระดับชั้น โดยในเอกสารคู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ในแต่ละระดับชั้นแบ่งออกเป็น ระดับชั้นละ 10.8.9 ลำดับ รวมเป็น 27 ลำดับ ในเอกสารคู่มือการจัดกิจกรรมยุวกาชาดในแต่ละระดับชั้น แบ่งออกเป็นระดับชั้นละ 14 ลำดับ รวมเป็น 42 ลำดับ และในเอกสารคู่มือการจัดกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ ในแต่ละระดับชั้นแบ่งออกเป็นระดับชั้นละ 36 ลำดับ รวมเป็น 108 ลำดับ เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์นั้นได้วิเคราะห์คุณลักษณะทางจริยธรรมที่ปรากฏในแต่ละลำดับ โดยไม่พิจารณาจำนวนความถี่ แต่พิจารณาในลักษณะของความคิดรวบยอด ในแต่ละลำดับ แล้วนำคุณลักษณะทางจริยธรรมที่ปรากฏทั้งหมดในเอกสารแต่ละเล่มมาคำนวณหาค่าร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจัดทำดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี คู่มือการจัดกิจกรรมยุวกาชาด และคู่มือการจัดกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ วิเคราะห์โดยการหาความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียงคำอธิบาย ดังรายละเอียดของขั้นตอนปรากฏในแผนภูมิที่ 2 หน้า 49

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$$\text{สูตร} \quad \text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{จำนวนความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{จำนวนความถี่ทั้งหมด}}$$

แผนภูมิที่ 2 การดำเนินงานขั้นตอนการวิจัย

